

نگرشمیری ای برادر گزافه

به دانش دبیری و نه شاعری را

«ناصر خسرو»

مجموعه آثار یک

دیر شاعر

اثر استاد :

محمد حسین درویش فشتمی

گردآوری و تنظیم : محمد صالح کیهانی

درویش ، محمد حسین ، ۱۳۰۴ - ۱۳۷۵ .

مجموعه آثار یک دبیر شاعر / اثر محمد حسین درویش ؛

گردآوری و تنظیم م . کیهانی . ۰ - تهران : پرشکوه ، ۱۳۸۴ .

۱۴۰۰۰ ریال : 1 - 59 - 7386 - ISBN964

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا

۱ . شعر فارسی - قرن ۱۴ الف کیهانی ، محمد صالح ، ۱۳۳۳ - گردآورنده
الف عنوان

۸ فا ۱/۶۲

PIR ۸۰۴۱ / ر ۸۴۷ آ ۱۶

م ۴۹۱ د

۱۳۸۴

۱۳۸۴

۳۷۴۰ - ۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

شناسنامه کتاب

- نام کتاب : مجموعه آثار یک شاعر دبیر
- تألیف : محمد حسین درویش فشتمی
- گردآوری و تنظیم : م - کیهانی
- حروفچینی : نشر پرشکوه
- چاپ : خورشید
- صحافی : امیر
- تیراژ : ۳۶۰۰ جلد
- قطع : وزیری
- چاپ اول : ۱۳۸۴
- قیمت : ۱۴۰۰ تومان
- شابک : ۱ - ۵۹ - ۷۳۸۶ - ۹۶۴
- ای . ای . ان : E.A.N ۹۷۸۹۶۴۷۳۸۶۵۹۳
- ناشر : انتشارات پرشکوه - تهران - خیابان کریمخان زند - خیابان سنائی -
کوچه چهارم - پلاک ۸ طبقه دوم
- تلفن : ۸۸۳۲۷۷۲۵ - ۸۸۳۲۷۷۲۶
- تلفن - فاکس : ۸۸۳۰۷۵۱۵

فهرست مطالب

صفحه	صفحه
۹۰ غبار زمان	۱ مقدمه
۹۱ چه بهتر زآزادی اندر زمانه	۵ به یاد شاعری در خاک خفته
۹۳ تضمین از پروین اعتصامی	۱۱ به مناسبت ارتحال شادروان
۹۵ باز باران	درویش
۹۷ آینه جهان نما	۱۳ زرّ عشق
۹۸ در دفتر خاطرات دانش‌آموزی	۱۴ گلاب بوسه
۱۰۰ لای لای مادر!	۱۵ سرمایه نقصان
۱۰۲ در مرگ پدر	۱۶ یاد جوانی
۱۰۴ هذیان	۱۹ یک شب از عمر ۱ و ۲
۱۰۷ بوسه گاه مهتاب	۳۴ تضمین از مولانا
۱۰۹ دختر مسلول	۳۸ مرغ باغ ملکوت
۱۱۱ غزل	۴۵ نگاه سخن
۱۱۲ ای دامن خیال ...	۴۸ شعر خدا
۱۱۴ سودا زده عشق	۵۰ یزیداله فی‌الخلق مایشاء
۱۱۵ سوز و ساز	۵۲ دختر کور
۱۱۷ غزل	۶۳ در مرگ مادر
۱۱۸ آزمون عشق	۷۱ غزل
۱۱۹ ساغر فریاد	۷۳ هم زبان بی زبان
۱۲۱ شراب نور	۸۱ ساکنان کوی عشرت
۱۲۳ بخت بلند شانه	۸۲ شب سال نو
۱۲۴ پیمان با پیمانه	۸۴ فتوای گناهکار
۱۲۶ ترانه	۸۵ نامرادی ایام
۱۲۷ در رثای حائری	۸۶ پشیمان
۱۲۹ فهرست کتب پَرشکوه	۸۸ دید و بازدید عید

مقدمه

دفتری به بنده رسیده است، از آن شاعری دبیر در بردارنده سی و چند برگ و بر هر صفحه از آن، بیت‌ها بی‌فصله و گاه هم‌ه‌ی خط‌ها را در بر می‌گیرد که یادگار ادبی اوست و دیگر دفتری با چند صفحه تمرین نظم نو و نیز چند برگ پراکنده با یادداشت چند شعر است. هم‌ه‌ی اینها زیر بنا برای یاد نامه‌نویسی و یادآوری یک فرهنگی دانا گشت.

به هنگام کار سه فراهم آورده از برادرم به من رسید که هم‌ه‌ی یادداشت‌های آن مرحوم می‌باشند اما به اهمیت آن دفتر نخست هیچکدام نیستند زیرا بیشتر آنها را مکتوبات منشور درسی یا شعر شاعران یا اشعاری که در همان دفتر کار ما آمده است در بر می‌گیرد؛ با این هم‌ه‌ی ما شعری از هر یک از این سه گردآوری گزینش کردیم و در پایان یادنامه آوردیم و اگر موضوع در خور بازنویسی و پژوهش باشد آن را به آینده وا می‌گذاریم.

چاپ فراهم آورده‌های نخست دو نارسایی در برداشت:

۱- کمیّت ناچیز شعر

۲- برخی اشعار از آن شاعر نباشد.

و ما در هر مورد به سنجش روی آوردیم.

نخست برای کمیت موضوع به بحث عروضی درباره‌ی هر شعر پرداختیم و می‌خواستیم از این اشعار آموزش عروض فراهم آوریم؛ دیدیم ممکن است از جهت دیگر پذیرفته نشویم؛ بنابراین روش ایجاز پیش گرفتیم تا اعتدال را از دست ندهیم.

دوم به گزارش درست درباره‌ی هر صفحه پرداختیم و آنچه را شاعر با تاریخ و امضاء به نام خود آورده بود بازتاب دادیم.

و آنچه را از این دست نبوده است و کمیت بسیار اندک دارد بی‌کم و کاست امانت را به جا آوردیم تا دیگران دلیل روشن خود را بیاورند و ما را از رأی درست برخوردار سازند. البته اشعاری از همین دفتر در کتاب «گیلان در قلمرو شعر و ادب» به نام شاعر آمده است و مزید بر این کتاب، در سالنامه‌ی «ایران‌شهر» چند شعر از او به چاپ رسیده بود و همه‌ی اینها وزنه‌ی ادبی این دبیر شاعر، استاد محمد حسین درویش، را خواهد افزود.

دوست و همکار دبیر ما متنی را با عنوان «به یاد شاعری در خاک خفته» به مناسبت آغاز پنجمین سالگشت فوت او در اردیبهشت ۱۳۷۹ به نگارش در آورده است.

این نویسنده‌ی فرهیخته و دبیر باز نشسته جناب سیدنوری کیافر می‌باشند. با اجازه‌ی ایشان در متن تا اندازه‌ای برای گزارش دقیق‌تر و بهتر جابجایی و افزایش‌هایی نه چندان دگرگون کننده‌ی معنی انجام داده‌ایم.

در متن خود ، ایشان از قصیده‌ای بلند به نام «رقص رنگ‌ها» از آن دوست شاعرش یادآوری کرده‌اند که بنده نتوانستم تشخیص دهم کدام شعر از این اشعار است و چون نویسنده‌ی ما هم به سبب سفر ، نزدیک و دسترس نبودند زین جهت کاهشی انجام ندادیم تا سپس به دریافت برسیم اما شعر «آخرین نگاه» را که ایشان از سروده‌ی دوست خود ، نوار را بر کاغذ آوردند این نوشته را با نوشته‌ی دفتر هنگام بازنویسی به مقایسه گذاشتیم و آن را پس از متن نویسنده نیاوریم . از تذکرة‌های زندگی شاعر که در متن به آن اشاره نشده است و ما در اینجا می‌آوریم سه بار سفر ایشان به آلمان به ترتیب در تاریخ‌های ۶۳/۸/۱۰ ، ۶۶/۷/۱۲ ، ۷۱/۱۰/۲۸ هر بار دو ماه بوده است که برای دیدار فرزند کوچک خود به نام «رضا» رفتند . دو فرزند دختر هم دارند که در ایران زندگی می‌کنند ، هر سه فرزند فرهیخته و دارای تحصیلات و از شخصیت نیک پدر بی‌نصیب نیستند دیگر آنکه نام فامیل ایشان در دو کتاب قلمرو «درویش» و در سالنامه «درویشی» آمده است و ما کتاب قلمرو را به سبب تاخر برگزیدیم . به جاست از خانم جم‌آور رزاقی ، همسر استاد درویش فشتمی ، هم یادی کنم که اگر پیشنهاد ایشان نبود این کار به انجام نمی‌رسید . نکته‌ی پایانی مقدمه‌ی ما درباره‌ی آغاز دفتر مورد بررسی است که این اشعار ، عبارت و دعا را در خود دارد .

ای نام تو بهترین سرآغاز

بی‌نام تو نامه کی کنم باز